

Ocenjujemo: La Isla Bonita

Hajp za prazen nič tako ali drugače definira naš vsakdan in tudi v tokratni izvedbi La Isle Bonite ni nič drugače.

Tisti, ki prvi izvlečejo majhno papirnato ikono pop pevke Madonne, se v beli limuzini odpeljejo na otok. FOTO: osebni arhiv

Benjamin Zajc

🕒 01.02.2023 ob 09:00

📅 01.02.2023 ob 09:00

La Isla Bonita (Zavod Sploh in Via Negativa) je cikel petih site-specific performativnih eksperimentov, ki so se lani dogajali na različnih lokacijah po Ljubljani, ki načeloma niso namenjene umetniškemu ustvarjanju. Tako so *Bonite* do zdaj zaživele v baru Cielito Lindo, na ladji in na avtobusu LPP. Kulminacija eksperimentov se je strnila na zadnji dan prejšnjega leta z dogodkom v Španskih borcih, a ker celoten projekt preizprašuje *hajp* in njegove strategije v času družabnih omrežij, se tudi *La Isla Bonita* ni končala na vrhuncu. Tako je ustvarjalna ekipa pod taktirko **Varje Hrvatin** in v okviru showcasa *HotSpot 2023* Vie Negative občinstvo še enkrat popeljala na pot umetno ustvarjenega hajpa.

Zbor občinstva se je tokrat zgodil na podestu pred dvorano Španskih borcev, kjer za zimski večer premalo oblečen voditelj (Vid Merlak) napove veliki dogodek. To počne s praznimi publicami, pri tem pa skrbi, da nikoli zares ne pove, kaj se dogaja oziroma kaj se bo zgodilo. Sledi žreb, ki določi, kdo iz občinstva bo prvi doživel La Islo Bonito. Tisti, ki prvi izvlečejo majhno papirnato ikono pop pevke Madonne, imajo privilegij, da zapustijo hladno ulico in se v beli limuzini odpeljejo na otok. Tisti, ki imajo manj sreče in Madonne niso izžrebali, morajo čakati (sam sem imel malo sreče in čakal čisto do zadnjega žreba). V slabi uri, kolikor traja čakanje za najmanj srečne, se okolica Španskih borcev, ki je sama po sebi relativno neimpresivna, spremeni v prav tisto, kar naj bi hajp predstavljal.

Čakanje na mrazu zbuja aluzije na posnetke dolgih vrst ljudi, ki več dni kampirajo pred trgovinami, da bi prvi dobili nov pametni telefon ali posneli eno slabo fotografijo zvezdnika, ki prebiva v hotelu. Hajp na koncu vedno kulminira v čakanju na nekaj in ekipa La Isle Bonite se tega zaveda ter občinstvo brezsravno pusti čakati. A ker voditelj več od dejstva, da je treba čakati, občinstvu ne razkrije, vsa okolica postane del performansa, vsaka anomalija v dogajanju na ulici pa porodi vprašanje o performativnem dogajanju: so del dogodka tudi pijani moški na drugi strani ulice, zaparkiran avto, ali pa gospod, ki (ravno kritiku za Delo) neprestano zagotavlja, da vsak dan na hitro prebere časopis Delo?

Tisti, ki čakajo, imajo dostop do pretočnega posnetka na družabnem omrežju instagram, kjer lahko v živo spremljajo, kaj se dogaja na otoku. A tudi kadri tega posnetka so skrivnostni in razkrivajo le delčke celotne slike, ki služijo predvsem spoznavanju glavnih likov tokratnega hajpa. Ti se predstavljajo po principu spovednic v resničnostnih šovih in počasi plasirajo ključne konflikte medsebojnih odnosov v prostoru, ki spominja prav na šov *Big Brother*. Samovšečni fitnesser (**Nejc Jezernik**), lepotica in nič več (**Živa Selan**), vsevedni fantič (**Leon Marič**) in newageevska čistilka negativnih energij (**Julija Pečnikar**) ustvarjajo situacije, ki so ali diktirane kot izzivi ali se zgodijo »spontano«, zaradi nerazrešenih ljubezenskih vezi in vesplošne nekompatibilnosti. Sledi jim tehnična ekipa (**Anja Romih, Simeon Perich**), ki dogajanje stalno snema in sproža kratke, toda bizarne izzive (na primer organiziranje dobrodelnega dogodka za ljudi, ki ne čutijo hajpa).

Ko limuzina končno prepelje celotno občinstvo do skrivnostnega otoka, se pokaže, da je produkt, okoli katerega mlada ustvarjalna ekipa gradi hajp, staromeščansko stanovanje v središču Ljubljane. Po dolgem čakanju ta vstop v stanovanje ustvari močen »aha efekt«, ki za trenutek pridihne eksperimentu močno družbenokritično noto, polno cinizma in distopije. Občinstvo se nato po tem stanovanju lahko prosto sprehaja in še v živo spremlja pripetljaje štirih udeležencev resničnostnega šova. Ti parodično, na trenutke tudi že groteskno, slikajo pop kulturo, s čimer – ironično – ustvarijo skoraj hiperrealistično sliko tega, kar ponavadi gledamo na televizijskih zaslonih naših komercialnih televizij.

Nastopajoči tako slabi dve uri delajo budalo iz sebe in občinstva, s tem pa zadenejo žebljico na glavico v interpretaciji svoje krovne teme. Hajp za prazen nič tako ali drugače definira naš vsakdan in tudi v tokratni izvedbi *La Isle Bonite* ni nič drugače. Ustvarjalna ekipa brez pretenzije in iskanja velike teme ali njene prisilne aktualizacije ustvari zgoščen prototip tistega, kar v mikro odmerkih prejemamo vsak dan.

Zaključek dogajanja je v uprizoritvenem smislu največji presežek dogodka. Nastopajoči brez nerodnosti in povsem subtilno sklenejo dogajanje in ga neopazno prelevijo v nekakšen izpet študentski žur, na katerem je na voljo hrana in pijača, performerji postanejo le še eni izmed vabljenih. Če občinstvo prej deluje le kot voajerski opazovalec, ki mu ustvarjalna ekipa diktira pot, se na tej točki imerzivno potopi v samo dogajanje in ima proste roke, da dogodek zase ali nadaljuje v odnosu z drugimi ali pa ga zapusti. Na koncu se zdi, da bi udeleženci hajpa v stanovanju lahko tudi prespali, pa bi ustvarjalna ekipa v to privolila.

La Isla Bonita tako občinstvu priskrbi dve izkušnji. V prvem delu jih pelje skozi zemljevid praznega navduševanja nad neobstoječo vsebino in v tem preizkuša meje gledalčevega potrpljenja; v drugem delu pa situacijo obrne in dovoli, da občinstvo preizkusi še meje potrpljenja (morda celo zmogljivosti) ustvarjalne ekipe. Ta glasbeno-uprizoritveni dogodek zato predstavlja presežno izkušnjo, osvobojeno okovov uprizoritvenega in performativnega, ki v tej svobodi postane prav dramsko dramatičen.

5 zvezdic